SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 221. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 19, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 19-го ЛИСТОПАДА 1988 Ч. 221. РІК. XCV.

Лондонський музей відзначив 1000-ліття

Лондон (УІБ). — Крім величавих святкувань українців Великобританії в зв'язку з відкриттям пам'ятника Володимирові Великому влітку 1988 року та крім наукових конференцій Лондонського університету й Польського наукового товариства присвячених українському 1000-літтю, Британський музей і бібліотека в Лондоні влаштували на закінчення ювілейного року виставку п.н. „Християнство в Східній Европі", що триватиме до кінця грудня ц.р.

Інавгурація виставки відбулась 1-го листопада роздачею каталогів і вступним викладом запрошеного прелегента з Канади — проф. Ярослава Рудницького з Монтреалю, для чого надруковано окреме запрошення-повідомлення з віньєтою київського Патерика з 1678 року. В день інавгураційного викладу добірна українська й чужинецька публіка виповнила велику викладову залю Британського музею і д-р М.М.Тирнер, голова слов'янського й Східньоевропейського відділу, відкрив зібрання, вітаючи присутніх і представляючи проф. Яр. Рудницького як „видатного вченого й голову Уряду УНР в екзилі".

Склавши подяку управі Британського музею й бібліотеки за відзначення хрищення України (в англійській та українській мовах), проф. Рудницький подав наукову аналізу двох літературних творів, зв'язаних із хрищенням киян у 988 році: „Владимира" Т. Прокоповича (1705) і „Хрищення св. Володимира" — поеми чеського автора К.Гавліча-Боровського (1854). Прелеґент прийшов до висновку, що чеський автор мусів знати твір Прокоповича і, можливо, він інспірував його при письмі поеми.

Після доповіді були запити й дискусія, подяка прелеґентові і на закінчення — прийняття в честь запрошених гостей.

В цілому імпреза музею була дуже успішна й причинилась до дальшої популяризації Тисячоліття Християнства.

Покликання до Білого Дому Дж. Сануну викликало спротив жидів

Вашінгтон. — Рішення новообраного президента Джорджа Буша покликати на свого шефа персоналу губернатора стейту Ню Гемпшир, Джана Сануну викликало дуже сильну реакцію, зокрема зі сторони жидівських провідних організацій. Це тому, що Дж. Сануну відмовився у 1986 році підтримати декларацію ЗСА, якою засуджено резолюцію ОН, в якій поставлено дефініцію сіонізму як „форму расизму". Він був єдиним губернатором із 50-ох, що не погодився підписати засудження ОН. Як відомо, Дж. Сануну є з походження ливанцем, і був активним в організації американських арабів, тому він уважав, що не буде на місці йому як губернаторові включатися у міжнародну політику.

Покликання тепер Дж. Сануну на так відповідальний пост в Білому Домі ще не є потверджене, ані зі сторони Дж. Буша, ані самого губернатора Ню Гемпшир, але жидівські організації вже розпочали проти нього кампанію.

Сімур Райх, президент організації Б'най Б'ріт заявив, що він не мав би застережень, коли б Дж. Сануну дістав місце у кабінеті Дж. Буша, але бути шефом персоналу це зовсім інша справа. Рабин А .Шіндлер, президент організації гебрейських американців, ствердив, що „жидівська спільнота була дуже невдоволена, як Дж. Сануну був єдиним губернатором, що не підписав тоді засудження ОН і тому тепер дуже дивується, що Дж. Буш хоче мати Дж. Сануну на такому відповідальному пості.

Однак інший жидівський громадський провідник Морріс Ейбрам пригадує, що республіканці підтримали становище Ізраїля і тому він думає, що Дж. Буш який є людиною слова, а тепер є проти незалежної палестинської держави, буде такого самого становища вимагати від своїх найближчих співробітників.

Дж. Сануну є відомий зі своєї одвертости у поглядах і ясного ставлення проблем і тим він різниться від дотеперішнього шефа протоколу застуника президента Крейга Фуллера, який є в загальній опінії повинен би залишитися на тому пості при новообраному президенті.

ЖІНКА ВПЕРШЕ СТАНЕ ЛІДЕРОМ ПАКІСТАНУ

Бенізар Бгутто, донька колишнього прем'єра Пакістану Зульфікара Алі Бгутто, здобувши 92 з 215-ох місць в крайовому парляменті, звернулась до президента країни з пропозицією створити уряд і стати прем'єр-міністром після проголошення вислідів виборів минулої середи. Це означає, що Б. Бгутто може стати першою жінкою на чолі уряду арабської країни, що може причинитись до радикальних і далекойдучих змін в трактуванні жінок в арабському світі. На фото вгорі — Б. Бгутто під час пресової конференції.

Ісламабад, Пакістан. — У середу, 16-го листопада, у Пакістані відбулися перші за багато років демократичні вибори до Національних зборів — нижньої палати парляменту, на яких вирішувалася справа про те, хто очолить країну: Пакістанська народна партія під керівництвом Беназір Бгутто чи складений з десяти партій Ісламський демократичний союз, що представляє прихильників покійного президента Мохаммеда Зія уль-Гака, який загинув у летунській катастрофі 17-го серпня.

У четвер увечорі були опубліковані остаточні підсумки підрахунку голосів 40 мільйонів виборців.

Очолювана дочкою покійного президента Зульфікара Алі Бгутто Пакістанська народна партія дістала 92 депутатські мандати — тобто більше, ніж будь-яка інша політична партія, але менше, ніж потрібно для абсолютної більшости. У парляменті Пакістану є 237 депутатські місця.

Головний суперник Пакістанської народної партії, Ісламський демократичний союз, дістав 55 місць. Незалежні кандидати і дрібні політичні групи набрали в загальній кількости 57 мандатів. На 20 депутатських місць будуть призначені жінки, рекомендовані вже вибраними парляментаріями.

Виступаючи в родинній віллі у південнопакістанській провінції Сінд, Беназір Бгутто звернулася до президента Пакістану Ґуляма Ісхак Хана з просьбою про мандат на зформування нового уряду. „Пакістанські виборці проголосували за демократію, гідність, справедливість і модернізацію", — заявила Б. Бгутто журналістам, що зібралися на віллі.

Згідно з конституцією Пакістану, президент зобов'язаний запропонувати пост голови уряду політичному лідерові ,який має найбільші шанси на завоювання парляментської більшости. У конституції не говориться про термін, за який президент повинен прийняти рішення.

Якщо кандидатура Б. Бгутто буде схвалена, вона стане першою жінкою, яка очолить уряд мусулманської країни.

Відповідаючи на запитання журналістів, президент Ісхак Хан заявив, що вважає призначення жінки на пост прем'єр-міністра цілком нормальним.

В цілому по країні вибори пройшли досить організовано і спокійно. Командування пакістанською армією заявило, що військові не мали наміру вмішуватися у виборчий процес. Сама Беназір Бгутто перемогла зразу в трьох виборних дільницях. Після того, як вона вибере депутатський мандат в одному з них, в двох інших будуть проведені додаткові вибори.

І Бгутто, і її суперники заявили про намір продовжувати політику, що зформувалася при покійному президентові Зія уль-Гакові: підтримувати тісні військові і економічні зв'язки зі З'єднаними Стейтами Америки, підтримувати повстанців-антикомуністів у сусідньому Афганістані і поглиблювати почату генералом Зія ісламізацію країни.

МОСКВА УНИКАЄ КОНФРОНТАЦІЇ З БАЛТІЙЦЯМИ

Москва. — Уникаючи правдоподібно конфронтації з балтійською республікою Естонією, представники всесоюзного уряду в Москві заявили кореспондентам, що справу „непорозуміння", тобто прийняття Верховною Радою Естонської ССР закону, який дає право республіканським властям відкинути заплановані на всесоюзному рівні зміни законодавства і додатки до Конституції, треба полагодити шляхом переговорів.

Представник Президії Верховної Ради СССР підкреслив, що до Москви приїдуть представники республіканської Верховної Ради на переговори і до того часу треба стриматись із всякими контроверсійними заявами, які могли б пошкодити чи утруднити такі розмови. „Ми, (тобто Президія Верховної Ради СССР) не критикуємо і не ставимо під сумнів рішення республіканської Верховної Ради, яке говорить навіть про право вета у справі законодавства і Конституції, хоч вважаємо, що таке рішення не є згідне з Конституцією СССР", — завив речник Верховної Ради СССР.

Виглядає, що представники всесоюзних установ, зокрема Центральний Комітет КПСС і Політбюро, а може навіть сам генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Міхаїл Ґорбачов, будуть намагатися шляхом розмов полагодити національні пристрасті у прибалтійських республіках і тому готові спершу вислухати аргументи республіканських представників, заки зроблять якесь інше драстичне потягнення, яке може мати негативні наслідки для відносин Москви з республіками.

Совєтське пресове агентство ТАСС, пригадуючи естонцям й іншим республікам про порушення всесоюзної Конституції, натякає на потребу вияснення і узгіднення, бо, на думку ТАСС, могли виникнути якісь непорозуміння, хоч таких напевно не було, бо естонці і дві інші балтійські республіки знають до чого вони прямують і що хочуть своїм рішенням осягнути, — кажуть західні політичні спостерігачі підкреслюючи при тому що усі три республіки були самостійними, незалежними від нікого державами між двома світовими війнами, аж до анексії їх в 1940 році до Совєтського Союзу і страхітливого винищування їхніх народів сталінським режимом. Було б гірше, кажуть спостерігачі, якщо б Верховна Рада Естонської ССР була прийняла рішення про повну самостійність і вихід республіки зі складу СССР, на що теоретично дозволяє усім республікам совєтська Конституція. Але це в теорії. На практиці такого випадку в часі існування комуно-московської імперії не було і ледве чи буде.

Балтійські республіки гостро опонують до запропонованих змін до Конституції і законодавства і дораджують зняти їх з порядку нарад сесії Верховної Ради СССР запланованої на 29-го листопада, але Москва покищо відкидає вимоги балтійців, бо накидування волі поневоленим народам лежить вже в самому характері московської імперії, — кажуть західні дипломати.

Наукова Рада СКВУ організує конференцію і зустріч науковців

Торонто. — Для обговорення теперішнього стану української науки в діяспорі і в совєтській Україні, Наукова Рада СКВУ у співпраці з канадськими науковими установами — НТШ, УВАН і УІТ — організує загальний науковий з'їзд-конференцію і зустріч українських науковців з громадянством. Конференція відбудеться у середу, 23-го листопада, в готелі Торонто Гарбор Кесл, починаючи від 1-ої год. по полудні, де також відбувається, починаючи з середи, 23-го листопада Конгрес СКВУ.

Зміст конференції виповнюють три сесії. Перша сесія присвячена обговоренню стану української науки в діяспорі і нею проводить ректор УВУ д-р Теодор Цюцюра. У цій сесії доповідають д-р М. Марунчак, д-р С. Винар, д-р Б. Стебельський, і д-р М. Юркевич. Друга сесія присвячена станові української науки і культури в совєтській Україні — нею проводить д-р М. Антонович, а участь беруть д-р Р. Сербин, д-р Я.Рудницький, д-р М. Пап, о. д-р Баран і ред. О. Зінкевич. Остання сесія присвячена історичним дослідженням і нею проводить голова Наукової Ради СКВУ д-р Л. Винар. З доповідями виступають д-р Ю. Книш (середньовічна історія України в совєтській історіографії), д-р О. Субтельний (деякі центральні теми історії України) і д-р І. Каменецький („Білі плями" в дослідженні історії України під час Другої світової війни). Окремо буде обговорена справа англомовного перекладу „Історії України-Руси" М. Грушевського і інших видань цього найвидатнішого історика. На дискутантів до цієї сесії запрошено д-ра А. Жуковського і д-ра О. Домбровського та о. д-ра П. Біланюка. Після доповідей і дискусії відбудеться зустріч з громадянством, яке також запрошене взяти участь, як гості, в науковій конференції.

Під час наукового з'їзду-конференції Наукової Ради СКВУ Блаженніший Митрополит Василій з Вінніпеґу одержить почесний докторат від УВУ.

У четвер 24-го листопада відбудуться Загальні збори Наукової Ради СКВУ із відповідними звітами про діяльність цієї світової надбудови українського наукового життя в діяспорі. До участи в конференції запрошується усіх українських науковців і громадян, які цікавляться українознавчою науковою проблематикою.

УІА вшанує двох покійних Митрополитів

Ню Йорк. — Відзначення історичної роковини Тисячоліття Христової Церкви в Україні, Український Інститут Америки в неділю, 4-го грудня ц.р. о год. 12:30 по полудні, тут в Ґренд Гайатт Готелі, Пакр авеню і 42-га вулиця схід, на спільному обіді вшанує пам'ять і великі досягнення Митрополита Андрея Шептицького і Митрополита Василя Липківського.

У цій святочній програмі вшанування найбільш заслужених українських Митрополитів участь беруть: Блаженніший Архиєпископ Мстислав, Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви і УП Церкви в ЗСА, який проведе молитву; Єпископ Михайло Гринчишин з Франції — виголосить слово про Слугу Божого Андрея; Олександер Воронин — промовить про заслуги Митрополита В. Липківського. Кінцеву молитву проведе Єпископ Василь Г. Лостен.

До участи у цьому святкуванні слід зголошуватися на адресу Українського Інституту Америки, 2 Іст 79-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й., 10021, тел.: (212) 288-8660.

Відзначують українського піонера

Пінелляс Парк, Фла. — в газеті цього закутка Фльориди появилася довга стаття-репортаж про українця Івана Соколовського, прикрашена двома його світлинами з приводу виїмкового ювілею — 60-річчя приїзду до ЗСА. З того приводу ім'я Івана Соколовського буде вміщене на пропам'ятній плиті на Еллис Айленд, де він вперше станув на американську землю.

Автор Леррі Пітерсон пише у статті точно про переживання молодого селянського хлопця із Західньої України, який йшов пішком 28 миль до еміґраційного аґентства старатися про виїздну візу до Арґентини, бо візу до ЗСА не дістав, коли в 1922 році замкнули еміґрацію. Це був рік 1927 і показалося, що його віза все ще була важна і так тоді 19-літній українець таки сповнив мрію свого життя, коли дістав можливість приїхати до цієї для нього „обіцяної землі". 30-го вересня 1928 року І Соколовський приплив кораблем на Еллис Айленд і вперше побачив Статую Свободи. Він з родиною довгі роки проживав в Ньюарку, Н. Дж. ,а тепер на пенсії втішається теплом Фльориди.

„Саме такі люди як І. Соколовський творять Америку і тому тепер 60 років пізніше відзначено цю скромну людину, що тепер живе спокійно на Фльориді, радіючи дітьми, внуками і правнуками", — пише автор статті.

Коли журналіст поспитав І. Соколовського, що він думає про свою прибрану батьківщину, він відповів, що Америка є надзвичайна країна, а він — найщасливіша людина під сонцем.

Грамота, яку він дістав тепер від іміґраційного бюра висить на почесному місці у його помешканні на Фльориді.

В УКРАЇНІ ГОСТРО ЗАСУДЖУЮТЬ ВЛАДУ ЗА ВЕЛИКИЙ ГОЛОД

Газета „Молодь Черкащини" в числі 30 з 18-24-го липня цього року опублікувала велику статтю Василя Пахаренка, в якій він намагається висвітлити голод на початку 1930-их років з допомогою свідків і запрошує читачів висловитися з приводу цієї трагічної сторінки в житті нашого народу.

Лише в період „гласности" почали з'являтися у совєтській пресі несміливі публікації про той страхітливий голод. На відміну від таких напівдозволених згадок, В. Пахаренко у статті „Голодний 33-ій" відверто порушив цю болючу тему. Чимало живих свідків почали надсилати йому свої згадки. Не забарилися й „опоненти", котрі називають Пахаренка „знахабнілим вискочкою, що фальсифікує історію з ворожих позицій, підходить до її білих плям з мазницею, займається очорнительством нашої радянської дійсності". Інші стверджують, що наведені ним факти, „висмоктані з пальця , тенденційно підібрані, підтасовані, окремі випадки оголошені правилом". Ще інші, обеззброєні незаперечними доказами, якщо й визнають факт голоду, то все ж намагаються пояснити його як звичайний, один з багатьох на той час, бо люди мерли в 1921 році, страждали від голоду в 1947 році.

У народній пам'яті навічно закарбувалися три найграндіозніші трагедії нинішнього століття — громадянська війна, 1933 рік та гітлерівська окупація. 1933 рік не випадково опинився в ряді цих чорних історичних подій.

Колективізація закінчилася ще в першій половині 1929 року. Колгоспи почали створюватися з 1917 року ,а в 1918 їх було вже 1,562. Напередодні масової колективізації, в грудні 1927 року нараховувалось 33,3 тисячі колгоспів, зокрема в Україні їх було 12,042.

Під час масової колективізації в 1928-1929 роках в усіх багатих землевласників та середняків цілими родинами вивезли до Сибіру й Далекого Сходу без будь-яких засобів для існування, де більшість з них загинули від голоду й холоду. Землю, конфіскувану у великих землевласників, розділили між селянами на основі зрівняльного землекористування, згідно з ленінським декретом, що був основним законом про землю.

Керівництво колгоспами здійснювали фактично недавні ледарі та п'яниці. Дорвавшись до влади, вони жорстоко розправилися зі справжніми, вмілими хліборобами, виславши до Сибіру також бідняків, які прилюдно ставали на захист несправедливо скривджених господарів. Якщо серед керівництва траплялися чесні люди, то їх швидко усунули від влади, звинувативши у троцькізмі, націоналізмі, космополітизмі тощо. З народом ніхто не рахувався.

У 1932 році селяни зібрали цілком нормальний урожай і зробили на зиму невеличкі запаси городини й хліба, вирощеного на власному городі. Цих запасів цілком вистачило б для колгоспників, щоб дожити до нового врожаю. Та раптом надійшла продрозкладка, — на підставі якої людям довелося здати державі весь запас хліба. Вслід за нею прибула друга продрозкладка. „Активісти" ходили по дворах і силою відбирали рештки зерна, що було зали

(Закінчення на стор. 4)

Захід зайняв нове становище щодо московської конференції

Вашінгтон. — Совєтський уряд давно настоює на тому, щоб міжнародна конференція про права людини, призначена на 1991 рік, відбулася в Москві. Кореспондент газети „Вашінгтон Пост" Дон Обердорфер повідомляє, що останнім часом країни Заходу виробили спільну позицію у справі того, які умови повинен виконати Кремль, щоб конференція відбулася у Москві.

Спільне становище було вироблене два тижні тому під час інтенсивних дискусій, що мали місце у Відні, Вашінгтоні і столицях західньоевропейських країн. Під час цих переговорів президент Роналд Реґен надіслав британському прем'єр-міністрові Марґарет Тачер особисте послання. Вони мали обговорити можливу участь країн Заходу у московській конференції під час вчорашньої зустрічі у Вашінгтоні.

Нова позиція Заходу була доведена до відома совєтських представників в Европі і Вашінгтоні, а також викладена в листі, що його державний секретар Джордж Шулц надіслав міністрові закордонних справ СССР Едуардові Шеварднадзе.

Раніше ЗСА заявляли Москві і своїм союзникам, що візьмуть участь у конференції лише при певних умовах, а Великобританія взагалі відмовилася від участи в ній. Тепер Англія зайняла становище, аналогічне з Америкою: вона погоджується брати участь у московській конференції на таких умовах. Поперше, совєтський уряд повинен звільнити всіх політв'язнів. Москві не були передані якісь конкретні списки, однак на Заході вважають, що в СССР залишається від 180 до 240 політв'язнів.

Подруге, СССР повинен видати виїзні візи всім „рефюзникам", імена яких відомі на Заході, і розширити еміграцію. Потретє, Захід вимагає, щоб совєтські власті прийняли заходи щодо припинення заглушування таких радіостанцій, як „Свобода", „Вільна Европа" і „Голос Ізраїля". Нарешті, західні країни вимагають, щоб в СССР були прийняті закони, які закріплюють прогрес, досягнутий останнім часом в ділянці прав людини. Крім того Захід вимагає, щоб Москва допустила на конференцію дисидентів, чужинецьких правозахисників і представників міжнародної преси. Як повідомляють, остання умова вже була прийнята совєтською стороною.

У СВІТІ

КОРЕСПОНДЕНТИ ІНФОРМУЮТЬ з Банґкоку у Таїлянді, що комуністичний уряд у В'єтнамі запропонував З'єднаним Стейтам Америки відкрити в Ганою, столиці В'єтнаму, своє бюро, яке буде займатися вияснениям пропавших без вістей американських вояків від часу в'єтнамсько-американської війни. Це рішення Ганою переслав, разом з дружнім привітом, міністер закордонних справ В'єтнаму Нгуєн Ко Тач, на адресу Державного департаменту ЗСА у Вашінґтоні і копію передав амбасадорові ЗСА у Таїлянді. Покищо офіційні представники Державного департаменту заперечують поголоски, що в'єтнамські урядові представники зустрічались з державним секретарем Джорджом Шулцом і що вони пропонували встановити дипломатичні зв'язки між Ганоєм і Вашінгтоном.

В ЗАГАЛЬНОМУ СВІТОВА опінія прихильно прийняла проголошення Радою для визволення Палестини акт самостійної держави і відносно спокійний тон у промовах Ясіра Арафата, керівника Палестинської Визвольної Організації та інших численних керівників прихильників ідеї створення незалежної палестинської держави. Навіть в ЗСА деякі політичні діячі заявили, що це новий конструктивний крок ПВО, але про визнання цієї проголошеної держави, покищо без території, не може бути мови тепер. Натомість численні інші держави, зокрема африканські, арабські, азійські, одна за другою визнають право палестинців на свою державу. Досі 16 держав підтримали, тобто визнали, це проголошення, крім, очевидно, Ізраїля і з ним запприязнених держав. Представник совєтського міністерства закордонних справ Ґеннадій Ґерасімов привітав рішення палестинців, а на запит чи СССР визнає Палестину заявив, що „покищо до нас з цією справою ніхто не звертався".

В АМЕРИЦІ

КЕРІВНИК РАДИ ФЕДЕРАЛЬНИХ валютних резерв Елен Ґрінспан заявив в середу, 16-го листопада, у Вашінгтоні, що економіка країни стоїть перед проблемами якщо Конгрес і новообраний Президент скоро не рішаться на якусь дію для зменшення бюджетного дефіциту.

В ПОЛУДНЕВИХ І СЕРЕДНІХ стейтах ЗСА шаліли в середу, 16-го листопада, сильні бурі, які викликали аж 49 торнадо, що знищили багато домів, вбили сім осіб та поранили велику кількість інших.

БРИТАНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Маргарет Тачер відбуває останню офіційну зустріч в ЗСА із уступаючим президентом Роналдом Реґеном. У їхніх заявах можна відчути глибоку симпатію поміж тими обидвома політичними провідниками. У всіх розмовах брав участь новообраний президент Джордж Буш. Однак на листі запрошених на прощальну вечерю, яку влаштувала М. Тачер в четвер, 17-го листопада, не було заступника новообраного Президента Дена Квейла, хоча число запрошених було доволі велике.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і „money orders" виставляти на „Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Палестинська держава — на папері, без території

Чотириста п'ятдесят — членна Палестинська Національна Рада, відома в арабському світі, як „парлямент палестинців", радила два дні на середземноморському узбережжі Альжиру і закінчила ці наради проголошенням „Деклярації", яка може стати історичним документом із непередбаченими практичними наслідками. Палестинці — це, відомо, араби, автохтони території, на якій у 1948 році жиди проголосили державу Ізраїль, покликавшись на так звану Деклярацію Бальфура, британського міністра закордонних справ 1917 року. У цій Деклярації признавалось жидам право до „національного оідку" на території біблійної юдеї, яка підпадала в ході сторіч під володіння античної римської імперії, арабів, турків і Британії. Один мільйон арабів втік з Палестини, перейменованої на державний Ізраїль, щоб не жити на терені, що його огорнула воєнна пожежа. Арабські держави не визнали Ізраїля і пішли проти нього війною. На превелике диво — піонери молодої ізраїльської держави виявили такий організаторський талант, таку тугість і відвагу, які заімпонували світові. Імена колишньої американської вчительки Ґольди Меїр і єдиного генерала Мош Даяна стали відомими і шанованими по всьому світу. Ізраїль виграв чотири війни проти куди-куди численнішого арабського ворога. У 1979 році підписано в Кейн Дейвид в Америці сепаратний мир між Ізраїлем та Єгиптом — завдяки безмежній терпеливості посередника, яким був тодішній президент Джіммі Картер. Проте в ході тих воєн Ізраїль окупував і по нинішній день тримає під своєю владою правобережжя Йордану, що належало до Йорданії й замешкане арабами, та колишню власність Сирії смугу Ґази. Всупереч становищу Америки і Ватикану — Ізраїль проголосив Єрусалим своєю столицею і переніс туди всі керівні установи з Тель Авіву. Основою господарського розвитку Ізраїля стало відшкодування, отримане від Західньої Німеччини за втрати жидів за панування Гітлера. Ізраїль стоїть на першому місці країн, що їм щорічно Америка признає фінансову допомогу. Ще більшу фінансову допомогу отримує Ізраїль від жидівської громади в ЗСА й діяспорі. Достави зброї, здебільша на кредит, отримує теж від Америки, яка підтримує Ізраїль, як єдину демократичну країну на Близькому й Середньому Сході та, як природну заставу проти походу СССР до Червоного моря й Індійського океану.

„З їдою приходить апетит" — цю народну приповідку можна пристосувати до Ізраїля, який відкидав і відкидає усі спроби компромісового порозуміння з арабським світом. Передумовою такого порозуміння є конструктивне розв'язання проблеми палестинців. Наслідком природного приросту палестинці нараховують тепер три мільйони душ і живуть компактною масою на правому березі ріки Йордану й у смузі Ґази. Державний секретар Шулц їздив на Близький Схід десятки разів, договорювався з йорданським королем Гуссейном, з єгипетським президентом Мубараком, з савдійсько арабським королем Савдом. Ізраїльський прем'єр Іцак Шамір, екстремний націоналіст-максималіст, відкидає всі компромісові формули і відмовляється звернути окуповані арабські землі. Проводить теж колонізацію арабських земель державним коштом.

Іцак Шамір легковажно висловився про деклярацію палестинського парляменту. Помиляється, як кожний фанатик. Палестинці під проводом Ясіра Арафата проголосили, що вони визнають державність Ізраїля. Вони таврують і виключають тероризм. Вони пропонують устійнення кордонів шляхом переговорів. Але уважають Єрусалим своєю столицею. Усі ці точки для Шаміра неприйнятливі. Проте найсильніше становище палестинців і найслабше становище Шаміра — це визнання палестинцями резолюції Генеральної Асамблеї ООН ч. 242, яка признає державу Ізраїль „у безпечних кордонах". Мрія палестинців, щоб зіштовхнути Ізраїль до Середземного моря, виявилася утопією. Ясір Арафат, в очах усіх жидів символ тероризму, змінився, як зміняються всі люди. У всесвітній історії багато конкретних прикладів, що вчорашній терорист, завтра став державним мужем. Принцип „не говорити з Ясіром Арафатом" — противиться принципам державної логіки, яка каже рахуватися з реальною дійсністю і діяти доцільно. Покищо палестинську державу визнав Альжир. Як визнає її ввесь арабський світ і як жидівська громада у діяспорі відкине пакт Шаміра з чотирьома країнами правими релігійними партіями, щоб отримати більшість 120-членному ізраїльському „кнессеті" (парляменті), в якому ці партії є язичком у вазі, то прийде на Ізраїль такий натиск від Організації Об'єднаних Націй, від Америки і від СССР, який дотепер не визнав державности Ізраїля, що виграють палестинці, а не Іцак Шамір.

М. Платковський

СКВУ І ЄДНІСТЬ

Як відомо в кінці листопада ц. р. має відбутися уже в п'ятий раз конґрес Вільних Українців. З'їдуться до Торонто делеґати різних українських груп з Америки і Канади, з Південної Америки, з Европи і Австралії. І хоч цей конґрес буде відбуватися в той час, коли в СССР і спеціяльно в Україні, а також у світі, відбуваються знаменні події, проте серед українства немає хоч би найменшого натяку на те, що ми могли б назвати... єдністю, яку всі нібито вважають за потрібну і якої ми просимо у Всевишнього, щоб послав її українству.

Ще задовго до відбуття конґресу маємо двох кандидатів на майбутнього президента СКВУ, а оце недавно з'явилися чутки, нібито попередній президент, д-р Саварин, не від того, щоб змінити своє попереднє становище і погодитися кандидувати ще раз. Кажуть, що на його рішення більше не кандидувати вплинула не тільки перевтома, але й власне брак отої вимріяної, але неіснуючої єдности.

Можливо, що проєкт, за яким мали б бути обрані два кандидати і поділили б між собою надвоє п'ятилітню каденцію, був би незлим, бо задовольнив би вимоги двох груп. А, може, дальше урядування д-ра Саварина теж було б незлим виходом, бож він якось давав собі раду в минулій каденції. Але, на наш погляд, не особа кандидата на президента є найважливішою у даній ситуації. Важливіше встановити хоч приблизно ті засади, якими має далі керуватися провід СКВУ.

Насамперед ми мусимо ствердити, що осягнути постійну єдність у всьому і при кожній нагоді (визнаючи засади демократії і плюралістичного суспільства) ми не можемо, а може цього і непотрібно. Єдність повинна існувати у загальнонаціональних, безспірних справах нашого громадського і політичного життя. Так, але на це може прийти слушний запит: що треба вважати за загальнонаціональні і безспірні справи? Відповідаємо без претенсії на абсолютну правильність нашої думки: отже, наша постава супроти підневільного стану в Україні, який повинен закінчитися тільки відновленням повної самостійности і незалежности нашої держави, як це було за короткий час існування проголошеної 4-им Універсалом самостійної Української Народньої Республіки. І наша постава супроти зовнішнього некомуністичного світу, перед яким мусимо далі захищати нашу тезу, що без відновлення незалежности держав неросійських народів нинішнього СССР і т. зв. сателітніх держав у світі ніколи не прийде до правдивого миру без постійної загрози нової світової війни.

Друга засада, яка мала б зобов'язувати провід СКВУ — це те, що всі другорядні справи і не загальнонаціонального значення приймаються за згодою всіх, або майже всіх складових частин СКВУ і що жадна з таких справ не накидається меншости, не рахуючись з її окремими поглядами. Звичайно, якщо ця меншість становить лише яких 10 відс. чи й трохи більше, то її треба переконати, що вона повинна погодитися з поглядом великої більшости.

Нам видається, що устійнення цих засад має більше значення, ніж персональні справи. І якщо у цих справах осягнеться згода, то тоді буде менше важливо, як зватиметься наступний президент СКВУ, чи ним буде навіть жінка, як недавно у листі до „Свободи" пропонував один з її читачів. (Може й справді на таку пропозицію треба б було піти — не тільки тому, що нам напевно не бракує жінок з відповідними кваліфікаціями, але й тому, що жінки можуть хіба вести більш примирливу для всіх політику, оскільки чоловіки „сваряться" між собою...:)

Висловлені вище думки під розвагу майбутнім учасникам конґресу не є чимсь обов'язуючим, без чого майбутній конґрес може не прийти до загальної згоди щодо біжучих справ. Але ще кілька місяців тому було чути голоси, що цей конґрес може закінчитися провалом і що сама інституція може перестати існувати. Цього за всяку ціну треба уникнути. Українство знаходиться саме тепер під ударами з різних сторін. Ми мали неуспіхи чи навіть дошкульні поразки в різних справах. Невже ж у такій ситуації ми не здобудемося на це, що таки повинно означати той стан, який хоч приблизно можна назвати єдністю!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про нарцизм серед українців

Перед кількома днями в щоденнику „Ню Йорк Таймс" була у науковому відділі довга та вичерпна стаття про психологічний стан, відомий серед психоаналітиків під назвою нарцизм. Багато з неї ми цікавого навчилися, але найважливішим були однак для нас точні окреслення, так сказати б, діягноза, кого можна уважати нарцизом та як це назовні проявляється.

Отож, показується, що до певної точки нарцизм може допомогти людині до успіхів і до особистого щастя, але часто викликає поважні негативні проблеми, коли йдеться про відношення до довкілля і до посту, який дана людина має.

Ці проблеми охоплені автором у декількох точках, з яких найважливіші — це постійне бажання комплиментів і похвал, обурення на кожний критицизм, почування вищости у відношенні до оточуючого світу, цілковитий брак відчуття проблем інших людей, закоханість у своїх словах.

Студіюючи ці неґативні ціхи нарцизів, ми мимоволі почали думати про різних нам знайомих людей із нашого оточення, а що вони у переважаючій більшості українці, то і стало ясним, що доволі багато з них можна б дуже добре вкласти у рубрику тих, що заторкнені нарцизмом.

Навіть не треба було далеко сягати в пам'яті за прикладами того нарцизму. Він немов ще краще і буйніше розцвів у цьому році відзначування 1000-річчя Християнства України, коли у нашій громаді аж роїться від публічних імпрез, на яких завжди і всюди хтось хоче бути тим найважливішим, найбільше похваленим, найкращим.

Ось пригадалися так недавні ще святкові дні у Вашінґтоні, де один із чільних провідників українського зорганізованого життя у своїй промові частенько покликався на свої власні слова, висловлені при іншій нагоді, ми побачили перед очима ще раз іншого із провідників, що „мусів" своїм словом відкривати кожну імпрезу, дарма, що їх було дві чи три одного дня, та ще іншого, що ведучи програмою, закохано любувався своїм голосом, замість коротко дати потрібні інформації.

Думаємо, що не один із читачів, читаючи ці рядки сам буде бачити перед собою ще інших „нарцизів" (увага; не помішати із нацистами!!!), яких йому довелося спостерігати в українському громадському житті. Це такі, що ведучи засідання, нікого не допускають до слова, вважаючи себе і свої думки найважливішими, це такі, що виступають публічно при кожній можливій нагоді з випнятою гордо груддю „бойовика на народній ниві", це такі, що ніколи не хочуть відступити від своїх поглядів і прихилитися до думки більшости, це такі, які аподиктично все і всюди визнають лише себе правими, що тільки вони вміють все найкраще зробити. Знаємо також таких, які про свої успіхи самі пишуть до преси та ще і підписують своїми ініціялами рядки повні похвал для самих себе.

Є і нарцизм іншого порядку. Нам пригадується картина, якої ніяк забути не можна. Ми сиділи за столиком у одному ресторані і наш співрозмовець, з яким нам довелося робити інтерв'ю, саме мав місце напроти великого дзеркала. І він, людина широковідома, шанована та вже і не дуже молода, замість стежити за питаннями і відповідати на них, закохано глядів на свою відбитку в дзеркалі, пригладжував волосся, поправляв краватку і, либонь, був дуже вдоволений тим, що бачив перед собою...

Колись, довго перед Другою світовою війною, предметом постійного співчування і здивування була в Західній Україні людина, яку батько назвав на перше ім'я Нарцизом. Мусів він з цим іменем пройти ціле життя, знаючи, що воно викликує усміх у всіх. А ми маємо тепер серед нас таку кількість безіменних „нарцизів", які зовсім не є свідомі, що їхня поведінка викликує багато, багато усмішок.

О-КА

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському — *Редакція.*

Володимир Жила

ПРОСУВАЙМОСЬ ВПЕРЕД!

П'ятий конґрес СКВУ проходить у рік знаменних роковин Тисячоліття Християнства в Україні та 70-річчя Четвертого Універсалу, коли розкутий революцією український нарід приступив до побудови своєї самостійної й ні від кого незалежної держави.

Оглядаючи пройдений шлях нашого народу як на Батьківщині, так і в розсіянні за останні роки, ми повинні визначити й здійснити нові завдання, які ставить до нас сучасне життя. Коли справедливо те, що життя багато вимагає від нас, як членів спільноти, то ще справедливіше буде сказати, що його вимоги, які стосуються проводу, як центральної фігури українського громадсько-політичного процесу — ще більші. Без всебічної і постійної уваги до якости й кваліфікацій проводу наші добрі наміри — краще зорганізувати українське життя, зробити його більш динамічним, всеохоплюючим — залишаться тільки добрими намірами. Лише духовно багатий і життєводосвідчений провід може дати своєму народові потрібний напрям, окрилити на творчість, спрямувати життєвий шлях спільної праці, взаємної пошани й толеранції.

Усвідомлення проводом своєї відповідальности перед народом за доручену справу — запорука успіху. Велике значення має тут майстерність управляти громадою. Це справді велике завдання. Яка ж тоді має бути майстерність і з чого вона повинна складатися? Чи може має лишатися незмінною як раз набуте досягнення, чи постійно розвиватися і зростати? Від чого залежить її рівень: від університетської підготови, від стажу й досвіду провідника? Всі ці питання хвилюють кожного, хто стикається з життям, зокрема тепер, коли ми стоїмо напередодні конґресу СКВУ, на якому маємо вибрати нового президента цієї організації.

Загальновідомо, що вміння управляти великою організацією особливе й своєрідне: адже це робота зв'язана з успіхом, або неуспіхом громади. Від президента СКВУ значною мірою залежить чи виросте наша громада й переможе усі труднощі на шляху дальнішого розвитку, чи залишиться в стані застою і внутрішнього недовір'я. Таким чином, роботу президента можна оцінювати за різними показниками: і за успіхом праці проводу, і за здобутками народу в цілому й за атмосферою, в якій проходить праця. Проте в основі всіх цих показників має лежати одно: рівень майстерности й фізичного вміння самого президента управляти Світовим Конґресом Вільних Українців. Давновідомо, що успіхи в праці організації цілком і повністю залежать від президента, від його ерудиції, майстерности й такту. Коли ці чинники є присутні, тоді можна надіятися на усіх і конкретні здобутки.

Адже суспільно-громадське життя — це постійний поступальний розвиток. Щоб бути в його перших рядах треба повсякчасно дбати про поповнення своїх фахових знань, піднесення організаційного рівня, тримання руки на народному живчику та найосновніше завжди іти вперед з народом, прислухатися до його сподівань, жити його життям, дбати про нього та гідно виконувати покладені ним завдання. Одним з таких першочергових завдань, є виховати достойну зміну, яка б гідно продовжувала працю своїх батьків і дідів, як також серйозно взялася за прихилення світу до України.

Щоб успішно здійснити ці завдання треба працювати творчо й наполегливо тримати в центрі своєї уваги кожну до найменших ділянок життя включно, знати їхні потреби, терпеливо допомагати відстаючим, добиваючись успішности для цілого спектру програми. Важливою умовою успіхів президента є також його закоханість у свою працю і відповідальність з метою здобути інтерес творчого активу й співробітників, що його оточують.

Ці думки й міркування не є чимось випадковим, що виникло у мене. Це наслідки глибокої задуми, яку спричинила зустріч з кандидатом на президента СКВУ Василем Кирилюком з Торонто. Зустріч відбулась в четвер, 3-го листопада ц. р. у НТШ в Ню Йорку. Василь Кирилюк людина скромна, але наскрізь щира. Його щирість ми помітили, коли він розповідав про себе, своє минуле, свої кваліфікації на президента, а зокрема, коли, відповідаючи на питання, згадав про іншого кандидата, Юрія Шимка. Тут же він відзначив, що той діяч в українському суспільно-громадському й політичному житті, відомий також як канадський політик провінційного й федерального рівнів, динамічний — людина, якій характерна широта й глибина погляду. Для мене це було не тільки цікавим, але єдиним в своєму роді, бо вийшло від опонента. Така постава сильно прихилила мене до Кирилюка, як людини, не зважаючи на те, що він виступив перед нами без конкретної програми, як він плянує працювати й яким завданням повинен присвятитися СКВУ.

У ході дискусії виринуло питання принципу узгіднення, що торкається насамперед проведення конґресу, але практикується також з діяльності Секретаріяту, Президії Секретаріяту, комісії та рад. Цей принцип, як стверджували дискутанти потрібно обов'язково заступити принципом більшости, щоб, таким чином, зробити працю СКВУ більш оперативною і всеобіймаючою. Кандидат тим часом звернув увагу присутніх на факт, що цей принцип є дуже важливим, бо це запорука утримання СКВУ як цілости.

Дискусії в цілому були дуже цікаві, бо це вперше українці в розсіянні почали практикувати зустрічі з кандидатами, щоб, таким чином, прийти на конґрес краще підготованими та з потрібним знанням про кандидатів на високі пости в СКВУ.

пл. сен. Василь Янішевський

голова Головної Пластової Булави

ПЛАСТ НА ПОРОЗІ XXI СТОЛІТТЯ

Десятий Конґрес Українських Пластових Організацій відбувається при початку останнього десятиліття нашої доби. І тому наші думки скеровані до плянів пластової дії, яка сягатиме в наступне століття. Хоча живемо в реальному радше ніж ідеальному світі, проте мусимо час від часу застановитися над деякими підставовими, хоча може далеко не простими питаннями.

У житті народів 30 років уважається розміром дії одного покоління. У пластовій виховній праці вже одне десятиліття означає подібну повну зміну. Десять років — це ціле пластове покоління. І цей прискорений життєвий ритм ставить до Пласту особливі вимоги. Вимоги скоршої дії, вимоги глибшого пізнання свого оточення, вимоги рішучої реакції на всі зміни біжучих життєвих процесів. Як нагороду за ці трудніші умови його виховної праці, прискорений ритм виховної дії дає Пластові можливість сильнішого впливу на своє оточення; через своїх вихованків Пласт може швидше і більш підставово задовольнити потреби довколишнього українського суспільства. Це альфа і омеґа дії Пласту.

Пласт завжди служив українській громаді. За цілий час свого вже скоро 80-літнього існування Пласт був вогнищем, як і для оздоровлення наших особистих звичок, так і для розвитку громадсько-творчих прикмет нашого суспільства. Серед сивих буднів нашого недержавного існування Пласт був і далі є осередком ясних ідей нашого незалежного державного життя.

На теренах нашого нового поселення Пласт зустрів нові, інші обставини для своєї дії. І ці ж нові життєві обставини за останніх 40 років також не залишилися без змін. Настануть зміни і за надходяче десятиліття. Одначе служіння Пласту для громади залишається надалі — незмінним. У розсіянні українська громада наражена на сильні асиміляційні процеси. Одні з нас мають більшу, інші меншу відпорність встоятися асиміляційним силам. Серед чужинного моря наша громада живе меншими чи більшими острівцями. Ці самобутні споруди нашої громади в діяспорі можна окреслити, як певне число концентричних кругів. У цьому окресленні, зовнішній круг є у повному контакті з неукраїнським світом. Він наражений на безпосередні нівеляційні процеси, але в той же час своїм близьким контактом він найефектовніше може передавати нашому неукраїнському оточенню інформацію про нас і про українство, як таке. Внутрішні круги все більше зосереджені над потребами нашої української громади, а в центрі — це корінь українського життя.

Усі члени таких острівців у поселенні є членами українського суспільства. Для багатьох українство — це лише свідомість походження, для інших це традиції родинних чи церковних і культурних свят. І лише для деяких із нас відповідає насичене і культурне життя і державно-політичне мислення. Це ті члени української діяспори, які зробили рішення, що вони хочуть для себе, для своєї родини, для своїх дітей повного українського життя. Вони вимагають, щоб Пласт був для них допоміжним у патріотичному вихованні їхніх дітей, яким вони самі, як батьки українці, присвячують непересічну кількість часу й уваги. Перебуваючи серед чужинного моря, вони вміють створити особисті обставини, в яких їхні діти пізнають українську історію, володіють вільно українською мовою, не лише затримують, але розуміють українські традиції. Саме для таких батьків має існувати Пласт. Він має служити, як середовище, в якому молодь могла б скріплювати своє українство, а не тільки пізнавати його.

Пласт має бути форумом для плекання і використовування української мови, а не для першої зустрічі з нею, місцем для застосування українського знання, а не тільки його вивчення. І у висліді такої праці Пласту його виховники мають стати для української громади не лише засобом муравлиної праці, але джерелом освіжуючих, творчих ідей. Очікуємо, що при заохоті батьків і пройшовши шляхом Великої Гри, молодь вихована в Пласті, яка безперечно здобуде високу і найвищу освіту в країнах свого поселення, матиме непересічні шанси для виявлення своїх професійних, наукових, політичних і комерційних здібностей. Їхнє знайомство із ще одною культурою, їхнє знання хоч одної додаткової мови, а часто і ще інших мов, уможливлять їм бути належно приготованими до вирішування найскладніших питань і виконування найтрудніших завдань.

Ці молоді професіоналісти зможуть надзвичайно успішно конкурувати із своїми колеґами, які матимуть тільки одновимірне знання світу та яких діяпазон дії буде обмежений через знання лише одної мови. Ми маємо тепер приклади, що наші члени вибилися на передові становища суспільства своїх країн поселення та зуміли винести питання України, питання її сучасного поневолення та її неминучого гону до державности на міжнародний форум. Напевно таким хочуть бачити майбутнє і своїх дітей ці українські батьки, які стоять близько до центру згаданих уже концентричних кругів.

І ще одне. Проголошені в СССР перебудова і відкритість не зазнали в Україні цієї самої реакції, що у балтійських народів. Подивляємо тих наших братів і сестер, які, не зважаючи на це взялися до праці. Одначе побоюємося, що свідомість пересічного громадянина у великих частинах України не досить висока, щоби використати вповні настаючі сприятливіші обставини. Потрібна наполеглива, часто засуджувана „просвітянська" праця, щоб наш нарід не опинився знову в психологічних обставинах нашого минулого, тієї далекої доби, здаалося б уже пройденого усвідомлюючого шляху з часу наших визвольних змагань. На щастя в майбутньому ми тут, що живемо у розсіянні, зможемо більше вплинути на події в Україні, ніж це було можливим для нас за увесь час від Другої світової війни. Ми можемо допомогти саме в цій усвідомлюючій „просвітянській" праці. Але чи наша діяспора готова до того? Чи Пласт зумів своєю дотеперішньою виховною діяльністю підготувати нашій спільноті потрібні для цього кадри? А якщо ні, або якщо не вповні, то чи Пласт готовий вжити свій „прискорений" виховний процес і доповнити прогалини нашої громади бігом наступних п'ять, десять років? Наша відповідь має бути „так!" Пласт розуміє свою незмінну історичну місію, готовий своєю виховною працею допомогти нашій громаді в діяспорі, щоб вона у свою чергу могла принести потрібну допомогу нашим братам і сестрам на рідних землях, та щоб Україна у XXI столітті змогла засісти „в народів вольних колі!"

ІЄРАРХІЯ ПОЛЬСЬКОЇ Римо-Католицької Церкви виступила з гострою критикою комуністичного уряду прем'єр-міністра Мєчислава Раковського, що він не допускає до розмов між представниками вільної профспілки „Солідарність" і урядовими представниками. Документ в цій справі підписав архиєпископ Броніслав Домбровський, секретар польської єпископської конференції. В документі обвинувачується уряд за ведену активну пропаґандивну кампанію проти „Солідарности" і піддається гострій критиці рішення уряду закрити корабельні доки в Ґданську.

ДЕЯКІ ІТАЛІЙСЬКІ ГАЗЕТИ, а навіть члени кабінету прем'єр-міністра Чіріяко де Міти, запротестували проти уділення для Совєтського Союзу низьковідсоткових кредитів в сумі 570 міл. дол., за які Совєтський Союз платитиме тільки 7,5 відсотка, хоч загальна відстокова стопа перевищує в Італії дев'ять відсотків. Договір про уділення кредитів для СССР був підписаний в Москві під час відвідин прем'єра де Міти і розмов з генеральним секретарем ЦК КПСС Михаїлом Горбачовим та іншими совєтськими керівниками. За виділені кредити СССР купуватиме в Італії різні товари, які допоможуть М. Горбачову зреалізувати перебудову совєтської економіки.

ҐЕННАДІЙ ҐЕРАСІМОВ, керівник інформаційного бюра в міністерстві закордонних справ СССР повідомив кореспондентів, що під час ракетної атаки муджагедінів на Кабуль, одна з ракет попала в транспортовий совтєський військовий літак. На місці загинули 10 вояків, а 11 були поранені. Ґерасімов підкреслив, що ракета розірвалася біля літака, в іншому випадку було б загинуло багато більше вояків. При тому він нахвалявся, що совєтські і афганські ракетні частини заатакували позиції муджагедінів. „Ми будемо дуже гостро реаґувати на подібні напади і не дозволимо, щоб в Афганістані далі гинули совєтські вояки", — заявив Ґерасімов. Муджагедіни натомість обвинуватили СССР і їхніх васалів в Кабулі, що вони продовжують вживати в Афганістані хемічну зброю.

АКАДЕМІК АНДРЕЙ САХАРОВ зустрінувся у Вашінґтоні з новообраним президентом Джорджом Бушом і розмовляв з ним, через перекладача, майже цілу годину. Крім того Сахарова приймав у своєму домі у Вірджінії сенатор Едвард Кеннеді, запросивши на цю зустріч із совєтським вченим, лавреатом Нобелівської нагороди миру, правозахисником і оборонцем політичних в'язнів, кільканадцятьох видатних політичних діячів й науковців.

305 КАТОЛИЦЬКИХ ЄПИСКОПІВ в ЗСА, що з'їхалися на конференцію у Вашінґтоні, переслали гострого листа до Ватикану, в якому відкидають проєкт Ватикану, щодо обмеження ролі американських католицьких священиків. Ватиканський проєкт енцикліки висланий до 100 конференцій єпископів у світі, обмежує можливість теологічних дискусій в поодиноких краях, залишаючи більшу силу Ватиканові.

УЖЕ ТРИ ВЕЛИКІ американські летунські лінії проголосили, що не будуть продовжувати знижки на квитки для пасажирів, які купують такі квитки тиждень раніше.

ҐРАДУАЦІЯ ШКІЛ УКРАЇНОЗНАВСТВА МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРКУ

Випускники шкіл українознавства метрополії Ню Йорку зі своїми директорами та вчителями

Величава ґрадуація учнів шкіл українознавства метрополії Ню Йорку у славне Тисячоліття Хрищення України відбулася у суботу, 4-го червня ц.р. в залі Спілки Української Молоді в Йонкерсі.

Участь взяли шість шкіл українознавства з випускними клясами.

До святочно прибраної залі прибули учні, батьки, вчителі та запрошені гості. У супроводі маршової музичної мелодії оркестри „Водограй" на залю увійшли за азбучним порядком абсольвенти, директори і вчителі шкіл українознавства та зайняли призначені їм місця і відспівали гимн Тисячоліття.

Привітавши присутніх коротким словом, святочну програму відкрила мгр Павлина Андрієнко-Данчук, директор школи українознавства Осередку СУМ в Ню Йорку, і ведення програми передала учительці Марусі Д. Решітник.

Отець Тарас Прокопів з парафії св. Юра, катехит школи українознавства ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку, прочитав молитву.

Слово від Шкільної Ради при УККА виголосив д-р Євген Федоренко, голова Шкільної Ради. Він зазначив, що його привіт сьогодні є особливий для дорогих абсольвентів у цей незабутній рік Тисячоліття Хрищення України і що Шкільна Рада висловлює щире признання і відзначує цінну працю абсольвентів, батьків, директорів і вчителів та радіє успіхами нашої дорогої молоді, що вони опанували українознавчі предмети та вивершили їх успішним кінцевим іспитом. Д-р Є. Федоренко звернувся до абсольвентів, щоб були вірними дочками й синами свого народу, щоб несли правду про Україну у широкий світ, „бо наш народ у великій небезпеці й Україна потребує вас".

Зворушливе слово-подяку від абсольвентів виголосила випускниця школи українознавства ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку Адріяна Дрогомирецька.

Ведуча програмою Маруся Д. Решітник попросила директорів і вчителів шкіл українознавства до вручення дипломів та представила представника УНСоюзу головного радного Андрія Кейбіду, який після короткого слова-привіту вручив кожному абсольвентові від УНСоюзу чек на 25 долярів.

У 1987-88 шкільному році з шести шкіл українознавства метрополії Ню Йорку здали успішно кінцевий іспит 59 учнів з таких шкіл:

Українська школа релігії й українознавства при церкві-пам'ятнику св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж., директор Олексій Шевченко; абсольвенти: Надя Дейнека, Зіна Жук, Марко Мазурець, Рома Мазурець, Леся Павленко, Олесь Скиба, Зіна Фатенко.

Школа українознавства при церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Дж., директор Ольга Рудик; абсольвенти: Іван Васічко, Петро Васічко, Ніна Барна, Елисавета Барткевич, Михайло Дідик, Леся Кащак, Христя Ковальчик, Женя Невмиржицька.

Школа українознавства при філії „Рідна Школа" в Нюарку, Н. Дж., директор Юрій Р. Кисілевський; абсольвенти: Богдан Боднєвич, Лада Гапій, Тамара Івасечко, Романа Кігічак, Уляна Леґедза, Тамара Фаріяс, Мір'ям Худьо, Доріян Юрчук, Таїса Яцусь.

Школа українознавства ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку, Н. Й., директор мгр Ольга Кекіш; абсольвенти: Ярема Бачинський, Наталя Гірняк, Христина Головінська, Адріяна Дрогомирецька, Маркіян Дума, Ігор Кобрин, Юліян Левицький, Наталя Олинець, Гю Рейні, Данило Савицький, Марко Савицький, Юрій Слиж, Іван Хамуляк, Павло Червоняк, Марко Шмериковський, Данило Шипилявий, Роман Якубович, Дарко Щесняк.

Школа українознавства осередку СУМ в Ню Йорку, Н. Й., директор мгр Павлина Андрієнко-Данчук; абсольвенти: Василь Наконечний, Христина Пастернак, Софійка Патріяк, Христина Пенджола, Олександер Решітник, Руслана Россішевська, Христина Ярош.

Школа українознавства „Рідна Школа" в Пассейку, Н. Дж., директор Стефанія Квасовська; абсольвенти: Анна Баран, Лідія Баран, Надія Баран, Сузанна Дупляк, Ольга Зельонка, Маріянна Косцьолек, Олександер Крамарчук, Ґеня Філевич, Галина Янківська, Данило Яцикевич.

Після урочистого вручення дипломів та зворушливого прощання директорів і вчителів зі своїми дорогими учнями, розпочалася мистецька частина, яку започаткувала абсольвентка українського музичного інституту, учениця проф. Галі Клим, Мір'ям Худьо. Вона з надзвичайною вмілістю виконала милозвучну „Думу" Довженка і „Токату" Кос-Анатольського. Другою точкою була збірна деклямація абсольвентів школи українознавства Осередку СУМ в Ню Йорку, які продеклямували „Україно моя" Олеся Бердника.

Після вечері й мистецького виступу розпочалася забава при звуках оркестри „Водограй". Приємно було бачити виповнену нашою молоддю залю і як вона гарно розважалася під звуки українських мелодій.

За успішне проведення цієї ґрадуації належиться щира подяка директорам і батьківським комітетам шкіл українознавства з випускними клясами метрополії Ню Йорку.

П. А. Данчук

У ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у Вічність
нашої Найдорожчої і Незабутньої Дружини і Тети

бл. п.
ДАРІЇ з ТЕРЕЩУКІВ ЯРЕМЕНКО

складаємо у її пам'ять даток в сумі $300.00 дол.
як Національний Дар Українським Воєнним Інвалідам

Вічна Їй Пам'ять!

У глибокому смутку: муж — АНТІН і Родина

У ПЕРШУ
невимовно болючу
річницю смерти
нашого
Найдорожчого Мужа
Батька і Дідуся

св. п. декана
о. ЙОСИФА АДРІЯНА ЛУКАШЕВИЧА
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
в п'ятницю, 25-го листопада 1988 року

у Ютиці, Н. Й. в церкві св. Володимира
у Керґонксоні в церкві Пресвятої Трійці
у Пен-Ен, Н. Й. в церкві св. Михаїла
у Оттаві, Канада в церкві св. Івана Хрестителя
у Оттаві, Канада в українській католицькій семінарії св. Духа
у Монтреалі, Канада в церкві Успенія Божої Матері

Прошу Приятелів і Знайомих згадати о. Йосифа в своїх молитвах.

В безмежному горю:
дружина — НАТАЛІЯ
доньки — ЗВЕНИСЛАВА з чоловіком ПАВЛОМ
ОКСАНА з чоловіком ЛАВРОМ
внуки — ХРИСТИНА з чоловіком ЯРЕМОЮ
АДРІЯННА
і БОРИС

Спомин про Т. Богачевську в 40-ий день смерти

Дуже мене болючо вразила вістка, що Тані Гірняк-Богачевської, моєї приятельки, вже нема між живими. Ми з покійною були знайомі ще зі Львова, де ми вісім літ разом ходили до школи Сестер Василіянок. Вправді ми не ходили до однієї кляси, бо покійна Таня була два роки вище від мене, але кожного дня ми бачилися в школі і ще сходилися часом поза школою. Як 15-літні панянки, ми разом ходили на курс сальонових танків, якими провадив маестро Витвицький.

Окрім цього, наші батьки були в приязні. Мій татко, отець Михаїл Качоровський, як парох Миколаєва і Підгоснова, належав до Винницького деканату, а отець декан Григорій Гірняк приїжджав до нас на деканальну візитацію. А також і не раз Гірняки приїжджали до нас в гості під час свят, а раз навіть Таня зі своїм братом були у нас на празнику. Ми з Танею любили згадувати цей специяльний празник, коли були у нас місцева і сусідська молодь і інші гості, між ними Катруся Зарицька і Марта Коринець-Прийма.

Дуже мені прикро, що вже нема з ким стрічатися, згадувати ці гарні часи молодости і в школі, і вдома.

Дорога і незабутня Таню, буде мені тебе дуже бракувати, але потішаю себе думкою, що Ти з любов'ю і жертвенно виховала своїх дітей і внуків, і що Господь Бог покликав Тебе у кращий світ по заслужену нагороду.

Мирослава Качоровська Кебало

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР КАНАДИ Браєн Малруні, керівник Консервативної партії, веде гостру передвиборчу кампанію проти своїх противників з Лейбористської і Нової демократичної партій. Як відомо, вибори в Канаді відбудуться 21-го листопада. Головною темою виборчої кампанії є підписаний теперішнім урядом економічний договір Канади із З'єднаними Стейтами Америки, що його атакують обидві опозиційні партії, зокрема Джан Тирнер, який вважає, що Малруні пішов задалеко на зговорення із ЗСА і тим самим узалежнив Канаду у багатьох відношеннях від Вашінґтону. Політичні спостерігачі кажуть, що цьогорічні парляментарні вибори в Канаді цікаві, хоч немає певности хто їх виграє, бо фактично обидві великі політичні партії мають однакові шанси.

ПОЛІТИЧНИЙ БЛЬОК Лікуд в Ізраїлі і Лейбористська партія, керівники яких, прем'єр-міністер Іцак Шамір і міністер закордонних справ Шімон Перез, не мали наміру зі собою співпрацювати в майбутньому, розпочали переговори з метою творення всенаціонального уряду. Політичні спостерігачі й аналітики думають, що активність Палестинської Визвольної Організації і проголошення Радою за визволення Палестини самостійної держави, змусили ізраїльських лідерів шукати повної політичної консолідації, яка без сумніву мусить починатися згори, тобто від уряду.

Ділимося сумною вісткою,
що дня 17-го листопада 1988 р. на 59-му році життя,
несподівано з Волі Всевишнього відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ І БАТЬКО

бл. п.
БОГДАН ІГОР ПІДЛУСЬКИЙ

ПАНАХИДА в суботу, 19-го листопада і у неділю, 20-го листопада 1988 р. в год. 6-ій веч. в похоронному заведенні Humiston, Main St., Kerhonkson, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у понеділок, 21-го листопада 1988 р. о год. 9-ій ранку в церкві св. Трійці, Керґонксон, Н. Й., а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Hamptonburg, N.Y.

Горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
син — АДРІЯН
доня — ЛІДА
та ближча і дальша Родина
в Америці й Україні

12-го жовтня 1988 р. в Кетскил, Н. Й.
упокоїлася в Бозі

сл. п.
Станислава Нольден-Наконечна-Блакитна

14-го жовтня 1988 р. в Кетскил, Н. Й.
упокоївся в Бозі

сл. п.
Євген Нольден-Наконечний-Блакитний

архітект, мистець, мистецький критик.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ЇХ СМЕРТИ,
у вівторок, 22. листопада 1988 року
в Гантері, Н. Й.
в церкві св. Івана Хрестителя
о год. 9-ій ранку
відправиться
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

Друзі:
ЛЮБОВ ДРАЖЕВСЬКА
МАРУСЯ САВИЦЬКА
д-р РОМАН І ЛЯЛЯ АЛИСЬКЕВИЧ
БОГДАН І ХРИСТЯ ПЕВНІ
ЯРОСЛАВ І МАРІЯ ВИЖНИЦЬКІ

АНТОНИЧІВ ВЕЧІР

Приємно слухати доповідача, мова якого ллється плавно, невимушено, а слова звучать мелодійно. Добрим прикладом цього послужить доповідь проф. Яра Славутича „Від землепоклонства до християнства (поезія Богдана Ігоря Антонича)". Доповідь відбулася в п'ятницю, 4-го листопада, в НТШ в Ню Йорку.

На кращих зразках творчости поета, лемка з походження, доповідач змальовав його духовний ріст і вміння володіти мистецьким словом. Поетичний спалах Антонича, як ствердив доповідач, тривав усього сім-вісім років, але дав кілька збірок непромминальної вартости, як наприклад: „Привітання життя" (1931), „Три перстені" (1934), „Книга Лева" (1936), „Зелена євангелія" (1938), „Ротації" (1938). Останні дві збірки були посмертними виданнями. Поет помер після невдалої операції сліпої кишки 1937 року, проживши неповних 28 років.

Антонич — поет наскрізь оригінальний і цікавий. Він вважав, що „Мистецтво не відтворює дійсности, ані її не перетворює, як хочуть інші, а лише створює окрему дійсність..." В межах цих вимог він і писав. Таким чином, у нього постало „не віддзеркалення довкілля, не наслідування чи відтворення, не перетворення створеного природою або індивідом, а суб'єктивне творення":

Клюють ліщину співом
коси,
дзвенить, мов мідь,
широкий шлях.
Іде розсміяний і босий
Хлопчина з сонцем
на плечах.

Це антоничівська дійсність з її наявною силою і красою.

Доповідач звернув особливу увагу на характерні прикмети цієї дійсности, в якій „Корови моляться до сонця", „співають коропи", „племена бджіл шаліють", „проповідь говорить окуням береза" тощо. Такі метафори чи епітети, — сказав Яр Славутич, — можна виписувати сотнями".

Давши добру аналізу перших чотирьох збірок поета, доповідач висунув думку, що ці поезії можна назвати землепоклонством, бо в них поезія перетворюється в релігію, ніби трансформується в якийсь пантеїзм".

„Іноді, — сказав доповідач, — Антоничів біологізм переходить у вакханалію". Поет закликає „хай моргне зоря бровою срібною на місяць" і тут запевняє читача, що, мовляв, „Від зір залежить наша доля". Поетичні образи стають ускладнені, багатозначні, появляється інтелектуалізм думки й слова, що примушує напружити увагу, щоб зрозуміти поетову дійсність.

Природа поета у своїй суті стає землепоклонською, поганською, навіть вірш „Різдво" не дає християнської картини за винятком сюжету, взятого з Біблії.

Народився Бог на санях
в лемківськім містечку
Дуклі.
Прийшли лемки
у крисанях
і принесли місяць круглий.

Ніч у сніговій завії
крутиться довкола стріх.
У долоні, у Марії
місяць — золотий горіх.

Але виходить, що „самого землепоклонства, з елементами пантеїзму, навіть гедонізму, поетові, правдоподібно, не вистачало" і він „ще під час написання „Трьох перстенів" трансформував одухотвореність природи в напрямі християнства".

Можна припустити, що у вирі свого духовного змагання поет природно прийшов до шукання гармої, як це видно в циклі „Велика гармонія". Цей цикл складається з 50 віршів, більшість із них з латинськими назвами та українськими підназвами. „І в кожному, — як сказав доповідач, — прославлення Бога в різноманітних видах":

О Боже, дай, щоб навіть
впертий
мене ніколи не зігнув бурун.
О Боже, дай, щоб я
в змаганні
стояв, мов скеля, проти
орд,
щоб смерть моя була —
останній
гармонії акорд.

Свою доповідь Яр Славутич закінчив таким ствердженням: поетове „поцінування треба розглядати не стільки з погляду авторської скромности, скільки з того, що в його землепоклонській творчості бракувало атмосфери, яка творить 'досконалу гармонію в серці'. Християнський цикл Антонича свідчить також про те, що поет знайшов для себе правдивого Бога і написав такі твори, що допомагають стати на правдиву дорогу".

У програмі вечора виступав також поет Святослав Гординський — великий звеличник Антонича, який не тільки зберіг чернетки „Великої гармонії" і вивіз їх на Захід, але був також співредактором поетових Зібраних творів (1967). Святослав Гординський прочитав свій вірш, присвячений пам'яті Антонича.

У дискусії після доповіді виступили Ярослав Падох, Святослав Караванський та інші.

Володимир Жила

Сиракюзи гідно відзначили 1000-ліття Хрищення України

Після майже трирічної праці громадського Комітету Тисячоліття, у перший тиждень жовтня надійшла кульмінаційна хвилина відзначення неповторного ювілею нашого Тисячоліття у сиракюзькій громаді.

Основні святкування Тисячоліття Хрищення України почали тут учні школи українознавства ім. Лесі Українки під час лекційних годин посадженням дуба тисячоліття перед шкільним будинком і відповідною програмою. Учень кожної кляси помагав садити деревце, а всі діти по-своєму переживали цю небуденну подію. На пам'ятку святкувань Тисячоліття у нашій громаді учням роздано по листочкові з посадженого дуба, а тому що цього року в школі є лише 32 дітей, то й листочків для всіх було досить. Поза школою у нас набагато більше дітей, як в школі. Ніде правди діти, в Тисячоліття Хрищення України деякі українські батьки в Сиракюзах не бажають посилати своїх дітей до рідної школи.

„Цей живий символ нашого святкування буде стояти у нашій пам'яті міцно, як той дуб. Кожен, хто побачить його, буде згадувати і гордитися, що святкував велике свято. Нехай цей молоденький дуб виростає разом з вами, нехай міцніє так, як ви у вашій любові до України та всього українського", — не без хвилювання говорила до дітей директорка школи Ганя Грицик. Виконуючи вільноручні вправи, учні заспівали „Боже великий, єдиний", „Гимн Тисячоліття" і „Боже великий, творче всесильний".

Шкільну програму Тисячоліття учні, вчителі та присутні батьки закінчили національним гимном.

Недільні святкування Тисячоліття почали також учні школи українознавства перед школою тою самою праграмою, що попереднього дня, з тою різницею, що під час виконування релігійних пісень випустили у простори 300 синьо-жовтих бальонів з повідомленням у них про українське Тисячоліття. Тим разом дітям приглядалася ціла громада, що оформилася у процесійний похід до української католицької церкви св. Івана Хрестителя. Похід очолювали у княжих одягах свв. Володимир і Ольга та 14 модельок ОЖ ОЧСУ у строях княгинь і князівен, духовенство, прапороносці від поодиноких організацій, слідувала святочна громада.

У церкві цього дня була одинока Служба Божа під проводом пароха о. Петра Дудяка, з яким співслужили о. митрат Василь Середович, о. Роберт Бацьо і о. д-р диякон Мирон Ткач, а з сусідніх парафій о. декан Карло Мезомо і о. Богдан Кінь. Святочний настрій відзначення великого Ювілею Хрищення передавався усім присутнім, що заповнили церкву. У передньому ряді, поруч свв. Володимира і Ольги, сиділи достойні громадяни старої Руси-України, а за ними з одного боку шкільні діти, з другого — запрошені латинські священики і диякон, а відтак наші сестри-монахині. Святочний настрій і гордість зі своєї тисячолітньої християнської спадщини багато присутніх демонстрували своїм народнім українським одягом. Шкода, що тої гордости не можна було запримітити у мові парафіян біля церкви. Вони воліють говорити по-англійському.

Гарну проповідь про наше 1000-ліття сказав англійською мовою о. П. Дудяк, а по-українському о. декан К. Мезомо. Перший говорив про історичну перспективу нашого Тисячоліття, а другий про майбутнє та наші обов'язки супроти переданої нам української християнської спадщини. Під час Богослуження гарно співав церковний хор під кер. мгр Марусі Тишко.

Присутні у церкві подивляли оригінально виконану меморіяльну металеву таблицю у честь 1000-ліття Хрищення України, яку тут таки посвячено. Після Богослуження перед церквою зроблено на спогад наших святкувань спільні пропам'ятні знимки.

Завершенням ювілейних святкувань цього дня був громадський бенкет у репрезентаційному ресторані Ле Мойн Менор у Ліверпулі. Мистецьку програму бенкету почав виконуванням американського, а відтак українського гимнів адв. М. Пінкасевич. Майстром церемонії був інж. О. Грицик. Після короткого вступного слова обома мовами голови Комітету Тисячоліття д-ра Івана Гвозди святочну програму відкрив молитвою о. П. Дудяк.

У мистецькій програмі участь взяло жіноче тріо „Верховина" з Торонто під кер. Олени Глібович при фортепіяновому супроводі Галини Михайлюк. У його виконанні присутні почули кілька релігійних і народних пісень.

Головну доповідь обома мовами сказав д-р Юрій Ґайда з Бостону.

Крім українців обох віровизнань у бенкеті взяли участь присутні на Богослуженні американські священики. Був тут також Н. Піро — повітовий староста і М. Дріскол — член муніципальної ради. Обидва гості вітали нашу громаду з Тисячоліттям християнства. Окремі привіти з цієї нагоди надіслали: конгресмен Дж. Вортлі, стейтовий сенатор Т. Ломбарді, стейтовий законодавець М. Зімер і посадник міста Т. Янґ.

Головні святкування 1000-ліття Хрищення України сиракюзька громада завершила гимном „Боже великий, єдиний".

Микола Дупляк

КОНСЕРВАТИВНА ВІТКА Республіканської партії уважає, що буде мати так у віце-президенті Данові Квейлові, як і в майбутньому шефі персоналу Дж. Сануну добрих союзників у своїй політиці. Чи це сповниться, покажуть найближчі місяці.

В Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

шене на насіння. Але й цього виявилося мало: почали реквізицію так званих „надлишків продовольства", яких насправді ні в кого не було. В людей відбирали все до останньої крихти. Колгоспники почали ховати зерно для посіву, замуровуючи його в стінах, закопуючи в землю, зашиваючи в дитячих ганчір'яних забавках. Але пошуки робилися так ретельно, що його знаходили всюди. Почався голод, але грабування не припинялося.

В. Пахаренко згадує, як на Черкащині „в Червоній Слободі та довколишніх селах, було конфісковано й відігнано в Черкаси всіх корів". Їх повантажили в товарні вагони, замкнули і тримали під вартою доти, доки всі вони згинули від голоду. Озвірілі „активісти" знищували все, що могло послужити їжею чи насінням, щоб не було чого садити й сіяти наступної весни. Восени 1932 року вони проштрикували землю в городах і подвір'ях колгоспників, розвалювали стіни й печі, довбали долівку, сподіваючись знайти запаси якоїсь їжі. З печей виймали готову їжу, виливали на смітник і розтоптували чобітьми. Грабіжники не минали жадної хати (окрім своїх власних!), вигрібаючи все їстивне. З голоду почали вимирати цілі села. Потім ті ж самі „активісти", що відбирали їжу, їздили по селах й забирали знесилених від голоду але ще живих людей разом з живими дітками й кидали до спільної величезної могили. Декому з них пощастило вибратися з тих могил і тепер вони надіслали В. Пахаренкові свої спогади, читаючи які постає страхітлива картина мертвих українських сіл.

Україна не була єдиною жертвою, штучний голод вразив найбільш зернові області, серед них Кубань, Дон, Поволжя, Південний Урал, Північний Казахстан Курську і Тамбовську області. Але люди там не вмирали, бо в них відібрали лише хліб. Маючи городину та іншу їжу вони змогли вижити. Лише українські селяни були приречені на повне знищення.

У своїй статті В. Пахаренко дошукується заради чого комуністи вдалися до цілеспрямованого знищення мільйонів українських селян. Совєтські чинники пояснюють це колективізацією „помилками", „перегинами", але справжніх причин не називають. Не хочуть визнати, що в той час вже не було кого колективізувати, бо всі вже були зігнані в колгоспи й працювали цілоденно, не отримуючи платні. Комуністи не хочуть визнати, що голод 1932-33 років був створений штучно Не було тоді жадного стихійного лиха, викликаного природними умовами. Були накази партійного бюрократичного апарату знищити населення українських сіл, — пише автор, називаючи вперше голод в Україні „штучним", що газета подала великими літерами.

Говорячи про День Пам'яти, автор каже, що білоруси вже це зробили. „У нас же, де офіри лише 33-го року значно перевищують числом все населення сучасної Білорусії (10 міл. — ред.), досі ідея проведення Дня Пам'яти не набула навіть належного розголосу. Зробити такий день національною традицією — наш громадський обов'язок, веління совісти".

У своїй статті В. Пахаренко закликає назвати поіменно всіх винуватців злочину і мертвих, і живих, зірвати з них маски „заслужених тихих пенсіонерів", публічно нагадати їм ті страшні злочини. Вони заслуговують, щоб кожен погляд навколишніх людей оточив їх презирством. „Ми мусимо це зробити, щоб наші діти і внуки не зазнали таких жахіть".